

JAKIŚ (516) *pron*

a *jasne*.

-ś (479), -si (37).

sg m N jakiś (73). ◊ *G* jakięgoś (31); -ęgoś (1), -(e)goś (30). ◊ *D* jaki(e)muś (8). ◊ *A* jakiś (22), jaki(e)goś (25). ◊ *I* jakimsi (12), jaki(e)msi (1), jakimeś (2); jakimsi *GórnDworz* (2), *CzechEp*, *ReszPrz*, *ReszList*, *OrzJan* (2), *CiekPotr* (2); jakimsi : jaki(e)msi *OrzRozm* (1 : 1); jakimsi : jakimeś *SarnStat* (2 : 2). ◊ *L* jaki(e)mś (2) *RejKup*, *RejWiz*, jakimsi (1) *RejZwierc*. ◊ *f N* jakąś (47). ◊ *G* jakiś (7), jakięjsi (6), jakięś (4), jaki(e)ś (2), jaki(e)jęś (2), jakijś (1); jakiś *Mącz*, *NiemObr*, *ZapKości*, *PowodPr*, *CzahTr*, *PaxLiz*; jakięjsi *RejPos* (2), *RejZwierc*, *GostGosp*; jakięś *RejJóz*, *RejWiz* (2), *GrzegŚm*; jakięjsi : jaki(e)jęś : jaki(e)ś *CzechEp* (1 : 2 : 2); jakiś : jakięjsi *GostCast* (1 : 1); jaki(e)jęś : jakijś *GórnDworz* (1 : 1); ~ -ěj- (2), -(e)j- (13). ◊ *D* jakiś (2), jaki(e)jsi (1) *RejZwierc*, jaki(e)jęś (1) *CzechRozm*, jaki(e)ś (1); jakiś : jaki(e)ś *LibMal* (2 : 1). ◊ *A* jakąś (64). ◊ *I* jakąś (24). ◊ *L* jaki(e)jsi (2) *RejKup*, *RejZwierc*, jakięś (1) *RejWiz*, jakiś (1) *LibMal*, jaki(e)ś (1) *RejJóz*; ◊ *n N* jakieś (27); -eś (2) *OrzJan*, -eś (1) *KochWr*, -(e)ś (24). ◊ *G* jaki(e)goś (12). ◊ *A* jakieś (30); -eś (1), -(e)ś (29). ◊ *I* jakimsi (4) *RejAp*, *RejZwierc*, *ActReg* (2), jaki(e)meś (1) *GórnDworz*. ◊ *L* jakimsi (2). ◊ *pl N m pers* jacyś (6). ◊ *subst* jakięś (12); -eś (1), -(e)ś (11). ◊ *G* jakichsi (4) *GrzegŚm*, *NiemObr*, *CiekPotr*, *GostCast*, jakichsie (1) *LibMal*. ◊ *D* jakimsi (2). ◊ *A m pers* jaki(e)ś (6). ◊ *subst* jakięś (49); -eś (1) *SarnStat*, -eś (1) *MurzHist*, -(e)ś (47). ◊ *I m* jaki(e)miś (2) *RejWiz*, *GórnDworz*, jakimieś (2) *CzechEp*, *CzechEpPORz*. ◊ *f* jaki(e)miś (6) *DiarDop*, *Leop*, *BibRadz*, *RejAp*, *RejPos*, *CzechEpPORz*, jakimieś (1) *CzechEp*. ◊ *n* jakimieś (1) *CzechEpPORz*. ◊ *L* jakichsi (4).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.

Zaimek przymiotny nieokreślony; quidam Cn, Modrz, JanStat, Vulg; nescio quod Mącz, Cn; aliquid JanStat; cuiusdam modi, qualitate aliqua Cn (516) :

a. *Blżej nie znany, pewien (206) : FalZioł IV 2d; Owaciem tam iakis człowiek [...] fthraźnim głóffem iął wolać MiechGlab 11; RejRozpr Gr3; Item wlyubynyv v yednego chlopa vkradl przifattfke y przedal yą wewłzy yakyłz LibMal 1551/161v, 1544/81, 89v, 1545/97v, 1549/150, 1552/172, 1553/172v (13); RejJóz A6, K3v; RejRozm 403; RejKup x7; Ano widzę iákies goście/ A tu do nas iádą profcie BielKom G6; KrowObr 175, Rr3; Przyzedł do mnie iákis mąż s piękną siwą brodą RejWiz 36, 161, 162, 166; A gdy fwięćili dzień zwycięftwá [...] Káliftenesá/ gdy do iákiegoś domku był wćiekł [in quoddam domicilium refugisset] /y zdomem fpalili Leop 2.Mach 8/33, 2.Reg 12/4; RejFig A8; RejZwierc 65v, 78; muchá iákaś wlećiała mu w gębę á przefzła ogonicą BielKron 325v, 453; Prot B2; GórnDworz P2, P4, P5, P8, R5v, L18; RejPos 348v; RejZwierc 98v, 169, 169v; fundámenty iákies kopał ku budowánium/ y fłyfzał głos mowiący SkarŻyw 28, 99; WerGość 230; BielSen 9; ZawJeft 29; Strix – Rodzai iakis łowie podobni. Calep 1011a, 1082b; zdáło fię żeglarzom iż byłą blizko nich iákaś kráiná [aliquem regionem]. WujNT Act 27/27, Act 10/1; muśi ten być, z rodzáiu iákichśi Grzybow CiekPotr 66, 66, 85; iákichśi fłoyków fzukác/ zlczenia miłóści Pófzła GostCast 48, 25, 63; PaxLiz D4v; KlonWor 70.*

W połączeniu z inną przydawką [w tym: jakiś + przydawka + rzeczownik (20), jakiś + rzeczownik + przydawka (18), przydawka + jakiś + rzeczownik (5), rzeczownik + jakiś + przydawka (5), przydawka

+ *rzeczownik + jakiś* (2) (50): A wrzec będzie [świat] iako w kotle/ Ktori iakis chytri dyabeł [...] poddymać będzie *LudWieś* A4; *DiarDop* 99; *KrowObr* 20v, 178v; A między nimi ieżdzi kfiążę iákies bláde/ O czy [!] mu podśiniáły/ y licze ma śmláde. *RejWiz* 64, 26, 146v; *RejFig* Cc2v; *BibRadz* I *5, Ps 41/9, 50 arg; Otoż fye vrodził v nas w Polfzce iakiś Senior trzeći *OrzRozm* I3; Ieft też blisko Mechy ściáná iákaś wielka *BielKron* 457, 147; *GrzegRóżn* Hv, O; Tympanum, Miá/ czáfzá/ álbo ftároswieckie yákies naczynie. *Mącz* 471a; *GórnDworz* I5, Q4v, T5, X2v; *RejPos* 304v [2 r.], 345v; Do Antygoná krolá przyfzedł iákis miřterny kuglarz *RejZwierc* 98v, 97, 99v, 194v; *WujJudConf* 50v; *BudNT przedm* b5v; *CzechRozm* 15 [2 r.], 220; *SkarŻyw* 167, 311; Nieznáiomý wróg iákis miéřza ludzkíe rzeczy *KochTr* 11; *StryjKron* 16; *NiemObr* 119; DObry Pan iákis iádác łobie w drogę/ Vyřzał v dziewki w polu bořfá nogę. *KochFr* 15; *KlonŻal* Cv; *ReszPrz* 96; *ReszList* 172; *ActReg* 8; *Calep* 154b; *KochCz* B2v; *OrzJan* 92; Kálwin wymyřła [sień przed niebem]/ kładác iákies trzećie mieyřce procz niebá y pieklá *WujNT* 856, 227, 261 marg; *GosłCast* 20.

W połączeniu z przymiotnikiem, liczebnikiem lub imiesłowem w funkcji rzeczownika (9): nálaźem [...] płachtę/ máiącą Obras iákoby Kryřtuřow/ álbo iákiegoř Świętego *KrowObr* 112; Pothym pochwili iákoby w godzinie/ drugi iákis [alius quidam] twierdził to/ mowiac: Záprawdę y ten řnim był *Leop Luc* 22/59, *Luc* 18/35; *BielKron* 435; A ty przed řię okrom tych [bostw]/ iákiegoř czwarte⁸⁰ Wtrącařz nam ták przez dzięki/ bez wřtydu řadnego *GrzegRóżn* N2; *RejZwierc* 43v; co o łobie Iezus Pan [...] powieda: to oni iákiemuř przed wřzemi rzeczámí [...] vrodzonemu przyczytáią. *CzechRozm* 21; *SkarŻyw* 135, 459.

W funkcji zapowiednika zespolenia przy odpowiednikach: który (23), *co* (7), *gdzie* (3) (33): Item Na polyv yakyřz dziewcze czo bidlo pařla vkradł plařcz *LibMal* 1551/162, 1543/74v, 1551/161v, 1552/171; *RejKup* q2, aa7; *KromRozm I* Lv; *DiarDop* 99; *KrowObr* 20v; *RejWiz* 161 [2 r.], 162; ODpuřty nam tu iákies/ z Rzymá przedawano/ V ktorých ołowiáne pyeczęći wiefzano. *RejZwierc* 106; *BielKron* 147; *OrzQuin* E4v; *GórnDworz* Q4v, Q6v, T5; *GrzegŚm* 6; *HistLan* B4v, F2; *RejZwierc* 39v, 194; *HistHel* B4v; *SkarŻyw* 134, 385, 471; *CzechEp* 133, 168; częřtokroć w nocy po nie [pielgrzymy] przychodźił ieden dobry człowiek/[...] ktory ie prowadzał do iákiegoř domu/ gdje řtoł z wielkim dořtátkiem nágotowány był *ReszHoz* 126; *ReszList* 172; *ActReg* 182; *SarnStat* 290.

Połączenia: »tam jakiś« (1): Phocion ten zacny pan gdy řiedział ná řądzie/ przyřzedł do niego Anthipater [...] prořząc go áby mu tám iákiemuř powinowáthemu iego řfolgował ná řądzie. *RejZwierc* 43v.

»jakiř też« (1): powiedáli o iednym pánie/ iź gdy vbogi kmiothek przyřzedł do niego w iákieyři też potrzebie řwoiey/ nářtawřy řie dľugo v drzwi pořzedł do domu *RejZwierc* 65.

Wyrażenie: »trafunkiem jakimři« (1): [Potrójny] gdy mi wpařł tráfunkiem iákimři do ręku, řłufźnoř wagi, y wřafnoř nálaźem w nim dźwięku. *CiekPotr*)?(2.

α. *Podkreřła lekcewaźący, ironiczny stosunek osoby mówiącej do wyrazu okreřlanego: niewiadomo jaki, jakiś tam* (55) : *KrowObr* 10v, 196v; Káźdy [duchowny] w rořnym vbiorze/ á w dziwnym birecie/ [...] A v pářá im wřřzą iákies wijátyki/ Ano řnadź było lepiew pilnowáć motyki. *RejWiz* 161v, 39v, 163v; *OrzRozm* R4v; Lotr ři to iakiř był ale nie Kryřtus *BielKron* 420v; *GrzegRóżn* K4; *Prot* A3v; *SarnUzn* H6; *RejAp* 14v; *GórnDworz* O2v, Qv, Q6v; *RejPos* 260, 304v, 321; *RejPosWiecz*³ 96v; Ná

troię Antykryft dzieli Kryfthulá/ Ciáło w grobie/ Boftwo włzędzie/ á dużę iákąś witáią Oycowie w iákichsi odchlániach *GrzegŚm* 25, A3, 29; *RejZwierc* 83v; *WujJud* 262; *WujJudConf* 256v; wielkie podobieństwo/ ze to wprzod ná kráiu mędrek iákis był nápiśał/ á głupi piárz do tekftu wprowadził. *BudNT przedm* b6v, b7; *CzechRozm* 26, 27, 43, 51v, 67v, 73, 169; *ModrzBaz* 73; [Sędzia] dał ná śmierć iey wyrok táki: Doroćie hárdęy pánnie/ ktora [...] śmierci dla iákiegoś Chryftulá prágnełá/ kazáliłmy łzyię vciác. *SkarŻyw* 126, 483; *CzechEp* 57, 149 [2 r.], 212, 333; *NiemObr* 40, 66, 121, 173; *ReszList* 175; *WerGość* 219; *ActReg* 182; *WujNT* 4; *WysKaz* 33; *JanNKar* D; *PaxLiz* C4v; *ZbylPrzyg* A2.

W funkcji zapowiednika zespolenia przy odpowiedniku: ktory (1): Tego też czáfu Pieczory w Kijowie kopác poczęto/ [...] zá powodem iákiegoś Antoniego/ ktorego Ruś ma zá świętego. *StryjKron* 176.

β. *Po przeczytaniu: żaden (1) :* dużze ludzi świętych [...] idą do niebá/ kędy Chriřtus ieft/ y tám z nim mieřzkáią: á nie w iákimsi więzieniu *WujNT* 684.

b. *Podkreśla istnienie faktu bez bliższego sprecyzowania (310) :*

α. *Określa rzeczownik: w każdym razie jakiś, jakkolwiek ale jest (148) :* Ale mi łie wřzytko widzy z iakieys omylności Teraz łie nam przytrafią takie przypadłóci *RejJóz* N7, B4, G4v, I7; *RejKup* Bbv, dd8v; *MurzHist* P3; *LibMal* 1554/188v, 190v; *Diar* 55; *LubPs* Q3; *RejWiz* 112 [2 r.], 144, 158v, 166, 170v (11); PAni iákies s piárzem towarzýłtwo miáłá/ A zátrzeć to z dáleká tak tym kftałtem chciałá *RejFig* Cc5v; *RejZwierz* 112; *OrzRozm* P4; Mor tam nie bywa bo ieft dobre powietrze: Włzákże miewáią iákies niemocy w głowie *BielKron* 430, 231; czáłem tám w they Bożey łftności ieft iákás rożność/ czáłem żadney nie máłz *GrzegRóżn* H2v, N4, O; *OrzQuin* C2v; *Mącz* 124a; *LeovPrzep* H3v; *RejAp* 3, 128; A tak máiąc łie w tym Dworzánin dobrze łpráwowác/ potrzebá mu naywięcey iákieies rořtropności/ y baczenia *GórnDworz* I4; w oczu iednego znác gniew: w drugiego oczu byłtrość: w trzeciego nádętość iákąś. *GórnDworz* L15, C5v, F3, F8, N7v, Mm (17); *RejPos* 244v, 262v [2 r.], 304v, 322v; *BiałKat* 46; *GrzegŚm* A3, 29, 34; *HistLan* A3v, C3v; *RejZwierc* 3v, 75, 135v, 160v, 250v (8); Ciáło Páná Chriřtułowe w niebie będąc/ iákąś moc łwą nam dáie *WujJud* 256v, 123; *MycPrz* II Bv, C; *CzechRozm* 12v, 117v, 127v, 136; *Paprpán* Ggv; *ModrzBaz* 139; *Oczko* A4v; *SkarŻyw* 99, 544; *ZapKościar* 1581/23v; *StryjKron* 350; *CzechEp* 186, 200, 203; *NiemObr* 67, 98; *KochWz* 137, 141; *ReszPrz* 98; *ReszList* 142, 171; *GórnRozm* Av; Płácž ieft iákás poćiechá v záłmęczonego *WisznTr* 10; *ActReg* 48, 94, 100, 121, 147, 175; *GostGosp* 30; *GórnTroas* 66; *OrzJan* 31, 119; *KołakCath* B4v; *WujNT Act* 25/19, s. 543, 589; *JanNKarKoch* F2v; *SarnStat* 310, 680, 773, 954 [2 r.], 1118; *PowodPr* 23, 35, 54, 84; Tym gromem Ian ś. [...] zábija [...] niezbożne/ ktorzy Syná Bożego łtworzeniem czynią/[...] á początek mu iákis dáią. *SkarKaz* 485b, 40b; *CiekPotr* 18; *CzahTr* L2; *GostCast* 47; *PaxLiz* D; *SkarKazSej* 682a.

W funkcji zapowiednika zespolenia przy odpowiedniku: ktory (6): Bog ieft niewiemy co/ iedno pewnie wiemy iż ieft [...] iákás moc á iákás wielmożność/ ktorey áni rozumem/ áni żadnim rozmyłłem nikt poścignác nie może. *RejPos* 142v; *GórnDworz* G3; *RejZwierc* 136; *OrzJan* 22; *SkarKaz* 485b.

Połączenia:»jeszcze ... jakiś« (2): Powiedział mi X. Cardynał ze Arcyxiążę Maximiliąn ma ieszcze nadzieię iákás *ActReg* 64, 94.

»nic inego ... jedno jakiś« (3): pińanie nie inego nie ielt/ iedno iákiś kftakt/ á wyobrażenie mowy *GórnDworz* F3, B3; *WujNT* 152.

»przedsię jakiś« (1): Pána Chryftulá niechcą mieć iedno proftym łobie podobnym człowiekiem: choć iednák przodek mu przedlię iákiś przed łobą dawáią *ReszPrz* 76.

»wždy jakiś« (1): RAphał był piękny Anyoł/ lecz ten z Iákubowic/ Ku tám temu vrodą/ Ínadź niepodobien nic. Lecz zda mi fie w poczćiwych/ obyczáioch iego/ Są wždy iákieś vrywki/ onego cudnego. *RejZwierz* 62v.

Wyrażenia: »jakaś cząstka, część« [szyk 1 : 1] (1 : 1): iedno częśc iakas zda się bydz potrzebna abysmy się iako wiedno ciało zgromadzili *ActReg* 94; *WujNT* 415.

»po jakąś przęckę« = *w miarę* (1): chocia tám na tym mieyfcu dozwała mężátkam po iákąś przęckę miłowác/ á wżákoż Ínadźby owe łłowá fkázić mogły tę/ ktoraby około poczćiwosci nie miała prawie vgruntowánego łumnienia. *GórnDworz* B4.

β. *Określa przymiotnik: taki, ale nie wiadomo dlaczego, w jakim stopniu i w jaki sposób* (162) : Wei wey tocz iakiłz krałni Pan *RejRozm* 391; *RejPs* 98v; Y Íprawy y połtawy iakies dzywne macie *RejJóz* M8v, G4, M2, O3; *RejKup* h2; miły brácyce thys dobry człoweyk yákiś *GliczKsiąż* I; *KrowObr* 167v, 188v; Z drugiey Ítrony też páni iuż nie ták przypráwna/ Znac iż iákaś vtrátna á ná wżytkim Ítráwna. *RejWiz* 26; Idzye dáley przez pole áli człoweyk orze/ Ná twárdey iákieyś zyemi ledwe trawę porze. *RejWiz* 125v, 98v, 126, 143, 146v [2 r.], 170; *Leop Esth* 16/13, *Act* 17/20; *OrzRozm* J3, P2v; *BielKron* [84²] v; *GrzegRóżn* N3; *Frigitur animus expectatione verum bonarum*, Podawa mi ferce yákiś dobrej nádzieye. *Mącz* 350c; w tych wżyftkich Królełtwách/ myśl iákąś górną/ y ochotną być połpolicie widzimy *OrzQuin* R4v; *RejAp* 161v; *GórnDworz* C5v, G, M, N6, Ff5 (14); *RejPos* 143, 304v, 338; *GrzegŚm* 21; Ítárfzy then miłtrz iákąś záfráłowáną twarz vkazał. *RejZwierc* 169v, [28²]v, 52, 75, 149, 188, 200v, [207]; *WujJud* 46, 254, 256v; *WujJudConf* 6; *HistHel* B, Bv; *CzechRozm* 19v, 22v, 178v, 233, 248 (8); *ModrzBaz* 6v, 129; *SkarJedn* 373; *KochDryas* A2; *KochOdpr* C, Dv; *SkarŻyw* 69, 74, 130, 179, 234, 384; Coż ielt przebog/ duch/ czy márá? Džiwnac iákaś Boża Ítworá. *MWilkHist* [K4], E; *KochTr* 13; *StryjKron* 156, 315, 351; *CzechEp* 52, 69, 182, 203, 368 (15); *CzechEpPOrz* **2v [2 r.], *3v, *4v; *NiemObr* 44, 88, 89, 150; Z Krolá Íwégo Spártanie wzięli wielką winę/ [...] Ze był obrał niezgrábną iákąś żonę łobie *KochDz* 106; Máią [*Luteranowie*] [...] duchá iákiegoś bárzo niełtwornego *ReszPrz* 65, 4 [2 r.], 17; *ReszList* 176; *KlonŻal* E3v; *GórnRozm* C2 [2 r.], K3; *PudłFr* 73; *Paprup* G3v; *ZawJeft* 22; Krol IMPan nasz na Zęby chor, ale iakis pod czas słaby bywa *ActReg* 155; *OrzJan* 31, 42; *LatHar* 254; *WujNT* 129, 259, 263, *Act* 17/20, s. 666 (9); *SarnStat* 301, 717; *WitosłLut* A3v, A6; *KmitaSpit* C2; *PowodPr* 44, 62; Záprawdę imię to Iákieś trefne *CiekPotr* 71, 43; *GosłCast* 24, 45; *KlonFlis* A4.

Połączenia: »jakiś inszy« [szyk 8 : 1] (9): *CzechRozm* 38v, 39, 62, 118; iedni beczkámi paćiorki z Rzymá y z infzymi iákimiś reliquiámi wożá *CzechEp* 81, 56, 199; wlpomina ielzcie Budny iákiś infzy przekład nieiákie⁸⁰ Stániłwáwá Murzynowłkiego *WujNT przedm* 2, s. 684.

»jeszcze jakiś« (1): Trochę ku wdzięczności twarz fie iey fkłániáá/ Ielzcie iákąś dawną chuc ku łwey krwi miała. *WisznTr* 30.

» pewny jakiś« [szyk 3 : 2] (5): s ktorego thák tráfneho ípiknienia Plánetow/[...] okázuie íye przyść na świát iákaś pewna á wielka nędzá. *LeovPrzep* Av; *ReszPrz* 85; [filozofowie sekty Platonowej] ná iego [Chrystusa] mieyńce wprowadzáli pewne iákies ánioly *WujNT* 693, 129, 869.

»jakiś tam« [z odcieniem lekceważenia] (1): Iákobyście íwym Pánom nie trzymáli wiáry/ Lákomiác fię ná iákies tám Pogáńńkie dáry. *CzahTr* F2.

Cf **JAKILE, JAKIŚCI, NIEJAKIŚ**

TK